

Het journaal 1 - 03/07/14

Het weer 13.30u

Het journaal VGT - 02/07

HOME

VIDEOZONE

LIVE CENTER

FIFA WK VOETBAL

FORMATIE

LIVE: ROCK WERCHTER

14-18

BINNENLAND ▼

BUITENLAND ▼

CULTUUR & MEDIA ▼

OOK DAT NOG

OPINIE ▼

ALLE RUBRIEKEN ▼

Kopieert Poetin de EU? - Niels Smeets

VRT

do 19/06/2014 - 10:42 Niels Smeets

De Russische president Vladimir Poetin heeft het verdrag ter oprichting van een Euraziatische Economische Unie ondertekend. Rusland, Wit-Rusland en Kazachstan gaan vanaf 1 januari 2015 nauwer samenwerken. Dit doet denken aan het eigen integratieproces op het Europese continent, maar hoe kunnen we deze nieuwe internationale organisatie, die naast de EU komt te staan, begrijpen?

In de eerste plaats gaat het om een politiek statement. Het Kremlin wil aantonen dat de Westerse sancties Rusland niet kunnen isoleren. Integendeel, de Westerse reactie duwt Rusland steeds meer in de armen van Oosterse landen zoals China en Noord-Korea. Poetins bezoek aan Peking zette die verschuiving naar het Oosten nog verder in de verf. Gazprom tekende er een grootschalig gascontract met China, waardoor Rusland minder afhankelijk wordt van de EU als grootste afnemer van Russisch gas. Bovendien lanceerde China en Rusland het voorstel om het takenpakket van de BRICS-landen (Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika) uit te breiden naar nauwere economische samenwerking door onder andere een eigen ontwikkelingsbank op te richten. De oprichting van de Euraziatische Economische Unie past in deze zoektocht naar een alternatieve alliantie die als collectief een tegengewicht wil vormen voor de EU.

One Way Ticket

Tot op heden is de Euraziatische Economische Unie beperkt tot een driehoeksrelatie tussen Rusland, Kazachstan en Wit-Rusland. Dit sluit echter niet uit dat de organisatie in de nabije toekomst nieuwe leden in zich opneemt. De oprichting van een Euraziatische Unie past in het zoeken naar loyale partners en staat bovendien open voor nieuwe leden waarbij Armenië en Kirgizië de meest voor de hand liggende nieuwkomers zijn. Omvangrijkere staten zoals India, Iran en zelfs NAVO-lidstaat Turkije kregen echter ook een uitnodiging. De organisatie geeft dus aan open te staan voor nieuwe leden.

Er lijkt bovendien een directe spanning te ontstaan tussen de EU en de Euraziatische tegenhanger. De opmerkelijkste koerswijziging is wel die van Armenië. Enkele maanden voordat het land een Associatie Akkoord met de EU zou ondertekenen draaide de Armeense president, Serj Sarkisian, zijn kar. Hij gaf aan toe te willen treden

ONZE SPELREGELS

Onze discussiefora staan open voor iedere beschaafted mening. Reacties zijn alleen welkom als ze vergezeld zijn van een voornaam, naam en een behoorlijk e-mailadres. We weren reacties die extremistisch, pornografisch, racistisch, seksistisch of beledigend zijn en die laster en eerroof kunnen betekenen, of oncontroleerbare beschuldigingen of beweringen inhouden. **Hier vindt u onze gebruiksvoorwaarden voor de internetfora.**

BLOGS

William Van Laeken

Kristien Hemmerechts

Kristien Bonneure

Louis Van Dievel

Jan Van Duppen

Celia Ledoux

Bart Van der Leenen

Walter Van Steenbrugge

Véronique Bockstal

Jürgen Mettepenningen

Charlotte Van Zanten

Karl van den Broeck

Recentste opinie

10:14 De ultieme stresstest voor België - Bart Maddens

02/07 Hoe een bank zich onaantastbaar waande - Ivan Van de Cloot

02/07 De moord op 3 studenten en de Israëlische reactie - Ludo Abicht

01/07 Een god die koos voor de zwaksten - Walter Van Steenbrugge

01/07 De Duivels zijn van iedereen - Hilde Van den Bulck

OVERZICHT OPINIE

Recentste Opinie & Blog

10:47 Geluk nu en achterafgeluk - Walter Van Steenbrugge

10:14 De ultieme stresstest voor België - Bart Maddens

9:54 Voetbal is geen oorlog - Kolet Janssen

02/07 De kronkelweg naar Rome - Jan Van Duppen

tot de douane-unie met Rusland, en op termijn ook deel uit te maken van de Euraziatische Economische Unie. Toch schuilt er een addertje onder het gras: het bewandelen van de omgekeerde weg lijkt veel moeilijker. De verdragtekst voorziet in een exit-optie, maar enkel bij consensus van de andere leden van de Hoge Raad. De lidstaat dient aldus eerst alle andere staatshoofden te overtuigen wil het de Unie verlaten.

Spiegelbeeld van de EU, of toch niet?

Poetin drong er reeds enkele malen op aan dat de EU met de Euraziatische Commissie zou onderhandelen in plaats van met Rusland. Op die manier zou hij zijn doel realiseren om als gelijke partner van de EU te worden behandeld. Het zou dan niet meer gaan om een land tegenover de 28 EU-lidstaten, maar een relatie tussen evenwaardige Unies. De oprichtingsakte maakt het inderdaad mogelijk dat de Euraziatische Economische Unie internationale verdragen afsluit met derde landen én internationale organisaties waaronder de EU. Maar is die relatie wel zo evenwichtig? Met andere woorden, met wat voor een politieke actor dient de EU samen te werken?

De Euraziatische Economische Unie is de derde stap, na de Douane-Unie en de Gemeenschappelijke Economische Ruimte die op 1 januari 2012 van start ging. Dit lijkt op het eerste zicht gestoeld op het ontwikkelingsmodel van de EU. Net als de historische evolutie van de EGKS naar de EU lijkt er hier sprake te zijn van economische samenwerking die uitmondt in politieke integratie. Het doel van de Euraziatische Economische Unie is bovendien gelijklopend met de EU, namelijk het garanderen van de vier vrijheden van personen, kapitaal, goederen en diensten.

Binnen de lidstaten van de Euraziatische Economische Unie bestaat er echter een spanning tussen het opzetten van een eengemaakte markt en politieke eenmaking. Dit tweede luik van het integratieproces zou anders dan in de EU slechts één dominante lidstaat opleveren, Rusland. Tekenend voor die interne vrees voor Russische dominantie is de relatie met Kazachstan. In 1994 kwam de president van Kazachstan, Nursultan Nazarbaev, reeds op de proppen met de idee van een Euraziatische integratie. Zijn enthousiasme taande echter snel toen Vladimir Poetin duidelijk maakte dat niet Kazachstan, maar Rusland de integratiepool zou worden van zo'n integratieproject. Poetin suste door meermaals publiekelijk te verklaren dat het niet zijn intentie is om de Sovjet-Unie uit het as te doen herrijzen.

Om die argwaan voor Russische dominantie te vermijden stelt de verdragtekst dat het om een samenwerkingsinitiatief gaat waarbij soevereine lidstaten op gelijke voet staan. De Euraziatische Unie werd op vraag van Nazarbaev aangevuld met het adjectief 'Economische' om alle verwarring met een politieke onderschikking weg te nemen. Deze economische inslag vertaalt zich ook in de doelstelling van de Unie: economische ontwikkeling door middel van een eengemaakte markt. Bovendien laat de oprichtingsakte de richting van harmonisering – welk land zich aan welke wetgeving dient aan te passen – in het ongewisse. Zo is het in theorie ook mogelijk dat Rusland zich wettelijk aanpast aan kleine broertje Wit-Rusland.

Hiërarchie

Ook de instellingen lijken op het eerste zicht een kopie te zijn van de Europese tegenhangers. Zo wordt er een Hoge Raad in het leven geroepen die bestaat uit de staatshoofden, een Intergouvernementele Raad van regeringsleiders, een Euraziatische Commissie en een Gerechtshof. De verhoudingen tussen die instellingen zijn echter sterk verschillend. Daar waar de EU-instellingen gebaseerd zijn op een systeem van onderlinge checks en balances, vertoont de Euraziatische Economische Unie een sterk hiërarchische structuur. De oprichtingsakte bepaalt dat de beslissingen van de Hoge Raad primeren op deze van de Intergouvernementele Raad en de Commissie in geval van interne tegenstellingen. Het is bovendien de Hoge Raad die orders geeft aan de Intergouvernementele Raad en de Commissie, het budget vastlegt en de onderhandelingen voert met derde landen. Daarnaast stelt de Hoge Raad de commissieleden en rechters aan en kan het de beslissingen van de Commissie en de Intergouvernementele Raad herzien. Een gevolg hiervan is dat de Euraziatische variant van de Commissie duidelijk geen supranationaal orgaan is dat onafhankelijk van de lidstaten wetgeving initieert, zoals dat het geval is met de Europese Commissie. Bovendien lijdt de Euraziatische Economische Unie aan een enorm democratisch deficit: een (rechtstreeks verkozen) parlement ontbreekt volledig.

De EU krijgt derhalve te maken met een nieuwe internationale actor die intern sterk hiërarchisch gestructureerd is. Het zijn de presidenten van de lidstaten - met Vladimir Poetin op kop - die de Euraziatische Economische Unie domineren vanuit de Hoge Raad.

(De auteur is onderzoeker bij Leuven International and European Studies (Lines).)

02/07 Hoe een bank zich onaantastbaar waande - Ivan Van de Cloot

02/07 De moord op 3 studenten en de Israëlische reactie - Ludo Abicht

02/07 En wat als Juncker het verknoeit? - Rob Heirbaut

01/07 Een god die koos voor de zwaksten - Walter Van Steenbrugge

VOLLEDIG OVERZICHT

E-mail	Permalink	Aanbevelen	Delen	24	Tweet	2

Reageer

@Allen: reageren op deze bijdrage impliceert dat u instemt met de regels voor deelname aan onze discussieforums; lees dus de regels - mod.

0 Reacties [deredactie.be](#)

 Inloggen ▾

Sorteren op beste ▾

Delen Favoriet ★

Start de discussie...

Reageer als eerste.

OOK OP DEREDACTIE.BE

WAT IS DIT?

Zorgt Michel voor een politieke verrassing? - Véronique Lamquin

10 reacties • 3 dagen geleden

Sandra VDK — Een Vlaamse regering vormen blijkt geen enkel probleem te zijn. Ook een Waalse en een Brusselse ...

De ultieme stresstest voor België - Bart Maddens

9 reacties • 4 uur geleden

hilaire roose — Wanneer het ene landsgedeelte links wil en het andere rechts dan staat het zo in de sterren ...

Een onverantwoorde staking - Herman Welter

32 reacties • 3 dagen geleden

Ed Schaut — De vakbonden werken heden ten dage contra-productief aan de maatschappij; het gedachtengoed is ...

Onverschilligheid is vergif - Kolet Janssen

1 reactie • 5 uur geleden

Lieven Van Wesemael — Heel mooi.

 Abonneren

 Voeg Disqus toe aan uw site

DE
REDACTIE.BE

FLANDERSNEWS.BE

FLANDERNINFO.BE

FLANDREINFO.BE

HOOFDPUNTEN

MEEST GELEZEN

CULTUUR & MEDIA

14:34 "Solution for Arco should be high of the agenda"

13:37 Lost Horta plans found in building firm's archives

12:33 Reynders condemns Jerusalem murder

12:02 Extra metros on Saturday and Sunday

11:13 European Commission rules against Arco guarantees

02/07 Belgium fans party at Copacabana Beach

02/07 "Hats off to Belgium. They were fantastic!"

02/07 Wild celebrations across Belgium Tuesday night

02/07 "And Brugge is an ampit"

02/07 No, it wasn't Prince Harry scoring for Belgium!

02/07 "I hope Belgium doesn't score now"

02/07 ExxonMobil invests a billion in port of Antwerp

02/07 "I am incredibly tired, but also incredibly proud"

02/07 Belgium beat USA to reach quarter-finals

01/07 USA needs to find a chink in Belgium's armour

01/07 Summer sales: have you got your bargain yet?

01/07 Canada geese caught to make Ghent Stew

01/07 "USA to win? If pigs could fly..."

01/07 50 euros for Belgian flag on your house?

01/07 New state reforms take effect today

[éen](#) [canvas](#) [ketnet](#) [radio1](#) [radio2](#) [klara](#) [mnm](#) [stubru](#) [sporza](#) [deredactie.be](#) [cobra.be](#)

[vt © 2014](#) [bedrijfsgegevens](#) [jobs](#) [gebruiksvoorwaarden](#) [privacy](#)

VRT

